

Forbønn for Israel - Hva vil Gud med våre bønner?

EN ARTIKKEL AV TEOLOG MARIAN EIGELES, OSLO

I Mt.9,37 leser vi at Jesus sa til sine disipler: *«Høsten er stor, men arbeiderne få. Be derfor høstens Herre sende ut arbeidere for å hente inn grøden Hans»*.

Dette betyr at Jesu disipler skulle be Gud sende flere folk som skal bringe menneskene til Ham. Disse ord er også adressert til oss. Dette får meg til å spørre hvorfor det er vi som skal be Gud sende folk til dette arbeide. Kan Han ikke bare sende dem? Og i Mt.24, hvor Jesus taler om den store trengsel, sier Han: *«Men be om at dere slipper å flykte om vinteren eller på en sabbat»* Det samme spørsmål melder seg. Hvorfor er det vi som må be om dette? Kan Han ikke ordne det uten våre bønner? Men jeg vil komme med et enda sterkere eksempel. Det er historien om Bolette Hansen Hinderlie, som i et syn ser en ung mann og hører Gud si :” *Be for ham ellers ender han som en forbryter*”. Etter mange år, treffer hun denne mann, og det viser seg at han var ingen ringere enn Lars Olsen Skrefsrud (1840-1910), som bl.a. var grunnleggeren av Santalmisjonen.

Men da Bolette Hinderlie ble kalt til å be for ham, satte han i tukthus, hvor han sonet fire år på grunn av ungdomskriminalitet. Igjen blir vi konfrontert med det samme spørsmål: *Hvorfor trengte Allmaktens Gud en kvinnes bønn for å redde Skrefsrud fra en kriminell løpebane?*

Jeg tror at våre bønner fungerer som en kran eller en bryter. Når vi skruer kranen på slipper vi rinnende vann. Og når vi trykker på bryteren, slipper vi den elektriske kraft løs, som gir lys, varme eller setter en motor i bevegelse. Slik er det med vår bønn. Vi åpner oss og vår verden for Guds gode krefter.

Jom-Kippur krigen

Det finnes viktige og interessante bøker som handler om bønnens påvirkning av historiens gang. En av dem er Lance Lamberts *«Battle for Israel»* (Slaget for Israel). Boken finnes også i dansk oversettelse. Lance Lambert (død 2015) var en stor venn av Israel og en autoritet når det gjaldt Bibelens historie og lære om Israel. Han befant seg i Israel da Jom-Kippur krigen brøt ut i 1973. Denne krig kunne ført til slutten av Staten Israel. Israel måtte kjempe på to fronter. Mot Egypt i Sinai og mot Syria på Golan. Fiendens angrep på begge frontene var heftige og massive. På den syriske front var flere tanks involvert enn de tyskerne

hadde da de angrep Russland i 1941. Tyskland hadde 1000 tanks, mens Syria hadde 1200. Og slaget som senere fant sted på Sinai var det største i verdens historie. Det var et hardere slag enn det som fant sted ved El-Alamein under 2.verdenskrig. Det involverte 4000 tanks, 900 missilbatterier og til og med våpen som for første gang ble prøvd. Ifølge Abba Ebans tale i FN den 8.oktober hadde Egypt angrepet med 3000 tanks, 2000 kanoner og 600.000 soldater. Den israelske garnison som møtte det første syriske angrep bestod av bare få hundre soldater. Menneskelig sett var Israels dager talte. Men det skjedde noe uforklarlig. Egypterne stanset ved Mittla-Pass og syrerne ved Galilea sjøen. De israelske offiserer ved Golani brigade anså dette som et mirakel. Ordet «mirakel» ble brukt av offiserer som ikke var religiøse. Og den agnostiske Golda Meir, som da var Israels statsminister takket den Allmechtige. Det var Guds inngripen som til syvende og sist reddet Israel fra undergang, og Lance Lambert forteller i sin bok om bønnene som var involverte i dette inngripen. Mange kristne i Jerusalem følte at meningen med Lance Lamberts lange opphold i Israel var å be. Og Jan Willem van der Hoeven, som da var bestyreren ved Garden Tomb sammen med sin kone, tilbød Lance Lambert innkvartering i et av stedets hus. Mange mener at Garden Tomb var stedet hvor Jesu oppstandelse har funnet sted. Og stedet var det naturlige senter for mange kristne i Jerusalem, og der samlet seg både jøder og arabere i

bønn. De bad om at Gud skulle bruke krigen til å bringe Israels folk til seg. Og de bad om at Gud skulle lamme og forvirre angriperne. Og særlig bad de om at Jordan ikke skulle komme inn i krigen. Et medlem av bønnegruppen, en brite med militær bakgrunn kunne fortelle at han i krigens tredje dag så seg selv på Oljeberget, hvor han så en stor sky rulle ned fra himmelen til Oljeberget, og derfra krysse Judea ørkenen og så fortsette til Jordan. Da han vendte seg til Herren og spurte hva dette skulle bety hørte han Herren si: *«Be om at Jordan skulle være så forvirret at de ikke kom med i krigen.»* Andre medlemmer fikk den samme beskjed fra Herren. Og Jordan kom ikke med i krigen. Og både i Israel og milevis fra landet fikk man denne beskjed: *«Be fordi mine fiender vil forhaste endetiden»*. I 2023 blir det 50 år siden Jom-Kippur krigen brøt ut. Men Lance Lamberts bok er fortsatt aktuell.

Slaget for Israel vil bli over først når Herren kommer tilbake.

Den 2. verdenskrig

En annen inspirerende bok som handler om det samme emne er *«Shaping history through prayer and fasting»* Som kan oversettes med («skape historie ved bønn og faste»). Derek Prince, bokens forfatter er kjent for sin solide bibelundervisning. Jeg regner med at noen av artikkelens lesere har opplevd hans undervisning på Gospel Channel. Fra 1941 til 1943 tilhørte han en medisinsk enhet knyttet til Første og Syvende Britiske

Panserdivisjon i Nord-Afrika. På denne tid var kampmoralen til de britiske styrker meget lav. Årsaken var offiserenes oppførsel. De var selviske, udisiplinerte og manglet ansvarsfølelse. Den verste påkjennning var mangelen på vann. Soldatene fikk ikke mer enn en militærflaske på dagen som skulle brukes til vasking, barbering, koking, drikking osv. Men offiserene brukte hver kveld mer vann til whisky enn det som ble tildelt deres underordnede. Dermed mistet soldatene tilliten til offiserene. Resultatet ble den lengste tilbaketrekning i den britiske hærs historie: Syv hundre engelske mil fra El-Ageila (en plass ved Tripoli) til El-Alamein som ligger femti engelske mil vest for Kairo (En engelsk mil er 1069 meter). Ved El-Alamein grov soldatene skyttergraver for at de endelig skulle holde stand. Fallet ved El-Alamein ville bety at de tyske og italienske tropper under Rommels kommando ville fått kontrollen over Egypt og dermed over hele Midtøsten. Men åtte måneder før, fikk Derek Prince en dramatisk åpenbaring fra Kristus, mens han befant seg i en kaserne i Storbritannia. Han fikk oppleve realiteten av Guds makt. Dette var en forberedelse til livet i ørkenen, hvor han var henvist til bare Bibelen og Den Hellige Ånd. Han hadde lært at ifølge Det nye testamente var fasten en del av den kristne disiplin. Og under hele oppholdet i ørkenen var onsdagen reservert til faste og bønn. Gud la ham på hjertet å be for de britiske styrker og for situasjonen i

Midt-Østen, og Den Hellige Ånd gav som ba ham å be denne bønn: «*Herre gi oss ledere som er Deg til ære og gi oss seier gjennom dem*».

Han fortsatte å be denne bønn, og dagen kom da den britiske regjering valgte en annen general som skulle ta kommandoen over styrkene i ørkenen. Generalen de valgte het «W. H. Straffer Gott». Han ble fløyet til Kairo, men flyet som skulle bringe ham til fronten ble skutt ned og han ble drept. Dermed ble de britiske styrker uten ledelse. Men Winston Churchill, som da var den britiske statsminister handlet raskt og utnevnte B.L. Montgomery som i all hast ble fløyet til fronten. Montgomery var sønnen til en evangelisk biskop og hadde egenskapene som Gud forlangte fra en leder. Han var rettskaffen og gudfryktig. I løpet av to måneder innførte han en hel ny disiplin blant offiserene, slik at soldatene fikk tilbake tilliten til lederne. Og det viktigste slag ved El-Alamein ble kronet med seier. Det ble vendepunktet til krigen i Nord-Afrika.

To eller tre dager etter slaget befant Derek Prince seg bare noen få engelske mil bak de allierte styrker. Og fra en bærbar radio fikk han høre at Montgomery før slaget kalte offiserene og soldatene til bønn. Han sa: «*La oss be den Mektige Herre gi oss seier*». Da Derek Prince hørte disse ord talte Gud til hans ånd: «*Dette er svaret til din bønn*». Den britiske regjering hadde valgt Gott, men Gud hadde satt ham til side og i stedet for ham reiste Han

Montgomery, mannen Han hadde valgt. Gud har besvart Derek Princes bønn, som Den Hellige Ånd har inspirert ham å be. Men ved dette inngrep har Gud reddet jødene i Landet Israel fra å falle i nazistenes hender. Derek Prince tror at denne bønn kan brukes også i andre politiske og militære situasjoner: «Herre gi oss ledere som vil bli deg til ære og gi oss seier gjennom dem”

Senere kriger

Etter den andre verdenskrig har Derek Prince levd sammen med sin hustru, Lydia og syv adoptive døtre i Jerusalem. Dermed fikk han oppleve de dramatiske år 1947 og 1948. Den 29.november stemte Generalforsamlingen i FN for delingen av Landet Israel i to stater en jødisk og en arabisk. Jødene fikk bare et lite område. Nesten umiddelbart etter denne votering startet araberne sine angrep mot jødene. Og det jødiske samfunn i Jerusalem befant seg i en situasjon som minnet om en beleiret by. Alle odds var imot jødene. De var dårlig utrustet og dårlig forberedt til å stå imot fiendenes angrep. Men Derek og Lydia var klare over at de levde i tiden før Israels gjenopprettelse. De tok til å granske Skriftene på leting etter oppmuntring og veiledning. Flere steder i Bibelen overbeviste dem at det ikke var Guds vilje at jødene skulle drives ut eller tilintetgjøres. Dette gav dem tro til å be om jødernes redning og befrielse. Denne tro var basert på Bibelens åpenbaring av Guds vilje. Lydia og Derek baserte seg på løftene fra Mt.18,19 om at når to eller tre blir

enige om å be for en sak på jorden vil Jesu himmelske Far gjøre den for dem. Og en dag hørte Derek Lydia be «Herre lam araberne». Da kampene brøt ut befant deres hus seg mindre enn en kvart mil fra frontlinjen. I løpet av de første uker kunne de telle minst 150 vindusruter som ble knust. For det meste bodde de i et stort vaskerom i kjelleren. Og på grunn av dets strategiske beliggenhet ble deres hus sammen med bakgården overtatt av Haganah, jødernes selvforsvarsorganisasjon, som senere ble til Israels armé. Og Haganah installerte en observasjonspost på gården. Slikt stiftet Lydia og Derek bekjentskap med mange unge menn og kvinner som bemannet posten. Tidlig i juni klarte FN å få til en fire ukers våpenhvile slik at kampene fikk et midlertidig opphold. I en av disse dager satte Lydia og Derek i sin dagligstue og snakket med noen av disse ungdommer om det de har opplevd under kampene. En av dem sa:

«Jeg kan ikke forstå: Vi vanker i et område hvor araberne er ti ganger flere enn oss og de er adskillig bedre utrustet enn oss. Og til tider er de makteløse, uten å være i stand til å gjøre oss noe. Som om de er lammet!».

Den unge soldat repeterte ordene som Lydia sa i sin bønn få uker før. For Derek var dette en sterk opplevelse. Ikke bare at Gud bokstavelig besvarte Lydias bønn om at Han skal lamme araberne, men at Gud bekreftet det gjennom en ung soldat. Det var Guds under at de arabiske tropper ble slått

tilbake. Lydia og Derek kunne glede seg over at deres bønn var med på det.

Stalin i Russland

Fra 1949 til 1956 var Derek Prince pastor i en menighet i London. Men han var fortsatt opptatt av jødernes skjebne. Og tidlig i 1953 fikk han fra pålitelige kilder at Stalin som da var Sovjets ubestridte diktator planla en utrensning av Russlands jøder. Derek Prince følte at Gud påla ham ansvaret for dem. Og han fortalte om sine bekymringer til ledere av de små bønnegrupper på ulike steder i Storbritannia som delte hans engasjement. Til slutt ble de enige om å reservere en spesiell dag for bønn og faste. De skulle be om at Gud skulle gripe inn. Samme kveld ble hans menighet samlet til et bønnemøte om samme emne. To uker senere kom bønnesvaret: Det var Stalins død. Hans død kom uten forvarsel. Det var ingen antydning til noen sykdom. Det sies at hans død var forårsaket av en hjerneblødning. Derek Prince gjør det klart at ingen i bønnegruppen bad om Stalins død. Men hans død ble svaret på deres bønner. Det ble ikke noe av Stalins makabre planer. Russlands jøder ble reddet.

Bønn og faste

I alle disse hendelser ser vi et felles mønster. De begynte med en nød som fikk Derek Prince til å søke Gud i bønn og faste og ved å granske Skriftene. Og i møte med Gud fikk han og hans venner en bønn som de bad. Og Gud besvarte bønnen ved å

sende sin hjelp «slik som historiens gang».

I alle disse hendelser har Derek Prince opplevd bønnens makt til å forandre historien. På flere steder i boken understreker Derek Prince fastens rolle. Fasten gjør bønnen mer intens og dermed styrker den. Og han går gjennom hele Bibelen for å vise fastens rolle både i Israels og de første kristnes historie. Og i et av bokens kapitler gir han en praktisk veiledning i faste.

USAs historie

Men jeg synes at bokens kapitler som handler om fastens plass i USAs historie er blant de mest interessante. Det begynte med de puritanske kolonister som i 1620 kom med båten Mayflower, og landet ved Plymouth, Massachusetts og grunnla en koloni hvor bønnen og fasten var de viktigste grunnpilarer. Og i følgende kapitler kan vi lese om presidenter som proklamerte offentlige faster: George Washington, John Adams og Abraham Lincoln. Presidentene mobiliserte hele nasjonen til faste og bønn om redning fra en faretruende situasjon. Og de fikk alltid oppleve Guds redning.

Til slutt vil jeg nevne en paperback på størrelse med en notisbok som ble utgitt av Åpne Dører Norge. Boken heter: «**Bønn. Der kampen avgjøres**» og ble skrevet av Anders van der Bijl (1928-2022) i samarbeide med Al. Janssen. Han ble kjent under navnet Broder Andreas og ble berømt for sin frimodige innsats for de kristne bak Jernteppet ved å smugle bibler. Han

begynte dette arbeide i 1955, et arbeide som utviklet seg til Open Doors International. Men denne bok handler om noe annet. Den handler om bønn. Vi minnes om at det kristne liv er en uavlatelig kamp mot ondskapens makter og veien til seier går gjennom bønn. Bønnen avgjør kampens utfall. Gjennom bønn vinner vi innflytelse over verden. Guds rike går frem og Satan blir beseiret. Bønn betyr nei til resignasjon. Boken er full av sitater fra kjente og ukjente forfattere. Forfatteren henter for eksempel et sitat fra Abraham Joshua Heschel som sier at profetenes ord til Gud ikke alltid lød *«la din vilje skje»*. Noen ganger sa de *«la din vilje bli endret»*. De var motiverte av kjærligheten til Gud og til hans folk Israel. Broder Andreas viser også til 2.Mos.32. Etter episoden med gullkalven ved Sinai (2.Mos. 32,16) ville Gud tilintetgjøre hele Israels folk. Men Moses bønnfaller Gud, slik at Gud gir opp planen om tilintetgjørelse. Også et sitat fra Karl Barth taler om det samme. Det lyder: *«Å folde hendene er begynnelsen på et opprør mot det*

som er galt i verden.» Et sitat fra en annen forfatter lyder: *«Bibelsk bønn er utholdende og upassende. Det minner snarere om å prute på pris på et utendørs marked enn om kirkens høflige monologer.»*

Og fra forfatteren selv: *«Når vi bruker Guds ord i bønn kan vi bokstavelig fortelle Gud hva han skal gjøre»*. Derfor synes jeg at boken like godt kunne kalles *«Frimodig bønn»*. Det handler om et motto som er hentet fra selveste Bibelen. Og mottoets bibelske grunnlag er gitt av Paulus i Rom. 8,26:

På samme måte kommer også Ånden oss til hjelp. For vi vet ikke hva vil skal be for å be rett, men Ånden selv går i forbønn for oss med sukk som ikke kan uttrykkes ved ord. (Norsk oversettelse fra 1978.) Dette betyr at når vi ber, ber vi ikke alene. Guds Ånd ber sammen med oss.